

have behandlet Enkelthederne tidligere. Men jeg vil blot opfordre Tinget til ogsaa paa det Punkt at gaa ind paa Folketingets Opfattelse, som efter mit Skøn rammer det rette.

Endelig er der et fjerde Punkt, hvorom der ogsaa er afvigende Meninger, nemlig den samlede Sum, som der er Tale om at anvende i de første 5 Aar. Regeringen foreslaar 1,300,000 Kr. aarlig, Landstinget har vedtaget 1 Million aarlig, og det andet Ting har vedtaget 4 Millioner aarlig i 5 Aar. Dette sidste er i Grunden ikke mere, end hvad der foreligger fra Landbokommis- sionens Flertal, hvorefter Halvdelen og mulig derover skulde tilvejebringes ved Laan af Kreditforeninger, medens Staten skulde udrede 1,700,000 Kr. aarlig i 5 Aar, der altsaa skulde anbringes efter en forudgaaende Prioritet paa Halvdelen og derover af Ejendommens Værdi. Det er, hvad Risikoen for Staten angaar, i Grunden lige saa meget som 4 Millioner aarlig. Jeg kan derfor ikke skønne, at der er Grund til at anse 4 Millioner for særlig højt, saa meget mindre som Landbokommis- sionens Flertal i Grunden har foreslaaet noget lignende. Hvad der imidlertid for mig er Hovedsagen, er, at naar Loven skal faa nogen Virkning, gælder det om at faa et nogenlunde anstændigt Antal Husmands- brug oprettet paa den foreslaaede Maade. Naar Staten skal udrede $\frac{9}{10}$ af Laanet, vil 1 Million eller 1,300,000 foreslaa grumme lidt. Det Forsøg, der kan gøres med saa lille en Kapital, vil blive meget ringe. Det forekommer mig, at 4 Millioner er det mindste, der kan være Tale om, naar der overhovedet skal gøres et Forsøg. Det vil omtrent slaa til saaledes, at der for hver Kommune i Landet hvert Aar kan komme et Husmandsbrug eller maaske lidt mere.

Med Hensyn til de andre Punkter, hvorom der er afvigende Affattelser, skal jeg ikke udtale mig videre. Jeg vil kun sige, at naar man vil holde paa, at Sogne- raadet skal skønne, om der er Trang til en saadan Husmands- lod, er det noget, der slet ikke vedkommer os i denne Forbin- delse, og heller ikke vedkommer den Op- gave, der var forelagt Landbokommis- sionens. Naar der møder en stræbsom og sparsom- melig Landarbejder, der i det hele opfylder Lovens Betingelser, og han anmoder om at faa en Lod paa de fastsatte Vilkaar, er Trangen til Stede, og det er den eneste Trang, der kan være Tale om. — De øvrige Punkter, der ere af mindre Betydning, skal jeg ikke opholde mig videre ved; jeg tror heller ikke, at de vilde forvolde videre

Vanskeligheder; den væsentligste Vanske- lighed vil ligge paa de fire Hovedpunkter, som jeg har nævnt. Med disse faa Be- mærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget paa det bedste.

Frijs-Frijsenborg: Jeg havde ikke tænkt at tage Ordet i denne Sag og havde heller ikke gjort det, hvis ikke enkelte Ytringer af min ærede Sidemand (Ahle- feldt-Laurvig) havde bragt mig til det. Jeg skal ikke følge min ærede Sidemand i hans Betragtninger over svundne Synder og kommende Ulykker, men indskrænke mig til at sige, at det ærede Medlems Mangel paa Formuenhed til at forstaa vore politiske Forhold deler jeg aldeles med ham. Der er dog en Mening om denne Lov, som jeg ikke vil lade mig fratage Ret til at have. Jeg sætter ligesom han en Ære i at være konservativ, men jeg mener ikke, det er at handle ukonservativt at give sin Støtte til en Lov, som efter mine Begreber ikke alene er en fornuftig Lov, men ogsaa en Lov, der fra konservativ Side kan forsvares. Jeg ser saaledes paa denne Lov, at naar den bevarer sit Stempel af at være en Forsøgslov, vil den arbejde paa et af den Slags Formaal, som Staten kan være fuldt bekendt at sætte sig og vi fuldt berettigede til at støtte. Naar jeg derfor vil søge at gøre, hvad jeg kan, for at gennemføre Lovforslaget med dette Præg som Forsøgslov, tror jeg ikke alene at have Ret til at kalde mig konservativ, men ogsaa at være det.

Jørgensen: Jeg vil gerne med et Par Ord anbefale det høje Ting at vedtage Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger fra Folketinget. Jeg har dertil to Grunde. For det første vil Loven ikke faa nogen praktisk Betydning, hvis man stiller for høje Krav, thi da ville kun grumme faa af de Folk, som Loven skal henvende sig til, kunne indfri disse Krav. Og kunne vi ikke faa disse Folk i Tale, faar Loven ingen Betydning, og saa maa man hellere ingen Lov give. — Min anden Grund er den, at Lovforslaget i Folke- tinget blev vedtaget med almindelig Til- slutning fra alle Grupper dernede, hvilket maa være Bevis for, at man saa nogen- lunde har truffet det rette. — Men efter at have hørt det ærede 6te Medlem for 6te Kreds (Ahlefeldt-Laurvig), kan jeg føje en Grund til, nemlig den, at jeg netop i dette Forslag ser en Modvægt mod Socialismen. Det tror jeg er Forslagets Hovedbetydning. Naar der her har været en Del Betænke-